

KULIFAY IMRE – HÍD ABA ÉS PÁRIZS KÖZÖTT

Fejér Megyei Diáknapok - 2018

Honismeret kategória

Balogh-Vadász Barnabás

Kodolányi János Gimnázium és Szakgimnázium

Székesfehérvár

Hidak nem csak folyók fölött ívelhetnek, nem csak szárazföldeket köthetnek össze, a híd az összetartozás szimbóluma is. Fizikai törvényeket felülírva összeköthet embereket úgy is, hogy több száz kilométerre élnek egymástól, mégis olyan erős kötelék van közöttük, ami elszakíthatatlan. Sőt, híd lehet egy ember, akinek munkássága, neve említése nem csak Abán, hanem Párizsban is ugyanazt jelenti.

Harmadik alkalommal indulok a Fejér Megyei Diáknapokon honismeret kategóriában, és ez alkalommal is találtam lakóhelyemen olyan embert, aki méltó arra, hogy többen megismerjék, és ne merüljön feledésbe azok által sem, akik ismerték, vagy már hallottak róla. Minél többet olvastam róla, annál inkább azt gondolom, hogy a megyei ismertségnél többre is méltó lenne.

Kulifay Imre 1908. november 5-én született Abán egy nagy múltú középnemesi család sarjaként. A család 1649-ben kapott oklevelet és címet, melyet Kulifay György hirdetett ki Trencsén vármegyében.¹ Az 1775-ös nemesi összeírásban Nógrád szerepel a család lakhelyeként, majd annak egy ága Fejér vármegyében telepedik le a XIX. század elején.² Édesapja, Nt. Kulifay László, az abai gyülekezet igehirdetője volt 40 évig.³ Imre Kecskeméten érettségizett, teológiai tanulmányait 1926 és 1928 között Budapesten, 1928 és 1930 között pedig Párizsban végezte.⁴ Négyen voltak testvérek, László, aki a francia idegenlégió katonája lett, Gyula, aki szintén a lelkészi hivatást választotta (Németországban szolgált), és Barnabás, aki haláláig Abán élt családjával.⁵ Az ő fiától, Lászlótól kaptam sok információt, történetet, írásos dokumentumot, fotókat és személyes történeteket „Imrus” bácsiról.

Az első világháború befejeztével indult meg Magyarországról jelentősebb mértékben a református családok kivándorlása, letelepedése Észak-Franciaországban. Az országos Református Lelkészegyesület⁶ Lapjának 1920. június 12-i vezércikke „*Consummatum est*”, „*Elvégeztetett*” címmel jelent meg.⁷ A református egyház is kivette a részét a külföldön élő magyar polgárokról való gondoskodásban, először az Amerikai Egyesült Államokba, majd Kanadába és Dél-Amerikába is küldött lelkészeket.⁸ 1926-ban létrehozták a Magyar Református Missziót, amely működött Hénin-Liétard, majd Lens környékén is, Párizstól északra, a Rhône völgyének textilüzemeiben és az Elzászi ipartelep⁹ gyáraiban dolgozó magyarok részére.¹⁰ Párizsban és környékén (Seine megyében) a húszas évek közepén 70-80 ezerre becsülték a magyar kivándorlók létszámát, bár pontos számot lehetetlen mondani.¹¹ A gyülekezet saját hagyománya szerint a Párizsi Magyar Református Missziói Egyház első istentiszteletét a Párizs 11. kerületében lévő 153. avenue Ledru-Rollin alatt tartotta.¹² A

Magyarországi Református Egyház Zsinata 1934-ben küldte ki Kulifay Imrét a Franciaországi Magyar Református Egyház lelkipásztorának. Itt nősült meg 1942-ben,¹³ és feleségével, Balla Irénnel minden erejüket a gyülekezet szolgálatába állították a folyton változó, vándorló, új életlehetőséget, vagy menedéket kereső magyarok között. A nagy hullámokban érkező embercsoportok gondja-baja éjjel-nappali szolgálatokat, intézkedéseket igényelt. Megelőzte korát a trianoni békeszerződés által szétzilált magyarság összefogásában, valamint nagy szerepet vállalt az 1938-ban megtartott I. Református Világtalálkozó megszervezésében is.

1947-ig minden pénzügyi segítségről gondoskodott a magyar anyaegyház, de a támogatást megszüntették. Az anyagi segítség megszüntetésével egyidőben visszahívták Őt Magyarországra, de tudta, hogy igazán csak akkor tud segítséget nyújtani, ha marad. Ezzel hosszú időre elveszítette azt a lehetőséget, hogy Magyarországra visszatérjen, disszidensnek számított. Nehéz időkben volt Ő az egyház feje. A háború pusztított, melyből menekültek, hadifoglyok, üldözöttek, árvák, nincstelenek, betegek, gyerekek és öregek szorítkoztak segítségre és munkakeresésre. A korábban Franciaországban már tanulmányokat folytató Kulifay Imre kinevezésével a párizsi magyar gyülekezet élén évtizedekig egy legendás lelkész állt, aki a második világháború alatt kivette részét az embermentésből. 1945 után a Franciaországban és Belgiumban fogva tartott magyar hadifoglyok sorsán igyekezett könnyíteni, 1956-ban pedig az újabb menekülthullám fogadásán dolgozott.¹⁴ A párizsi magyar lelkipásztorok nemcsak a francia fővárosban és környékén élő magyarok gondozását látták el, hanem évente többször meglátogatták a dél-franciaországi magyar szórványokat, sőt postai úton az Észak-Afrikában szolgáló magyar idegenlégiósok lelki gondozásával is foglalkoztak.¹⁵

A munka nehézségeit, a híveit éles szemmel figyelő Kulifay, már nem annyira a húszas években és a harmincas évek elején domináns baloldali elszívó hatásban jelölte meg, hanem elemzésében a gyülekezet megmaradására és a generációs ellentétekre fókuszált.¹⁶ Ötéves működésére visszatekintő írásában a gyerekek magyar kultúrától való elszakadását és sok esetben a szüleiknél jobb francia tudását jelölte meg a magyar reformátusságra leselkedő legnagyobb veszélyként, illetve elengedhetetlennek nevezte az önálló gyülekezeti sajtó megteremtését, és a szociális problémákkal való fokozottabb foglalkozást.¹⁷ A szörnyű háború a 15-16 éves magyar fiatalokat sem kímélte meg a borzalmaktól. Idegenbe hurcolták Őket, Németországba, majd Franciaországba. Egy tengerparti városban, Dieppében volt a fogolytábor, ahol Takács Imre túlélő 1945. november 16-án találkozott első alkalommal Kulifay Imrével.¹⁸ Felkereste honfitársait, akikben már a remény lángja is kialvóban volt a

hazatérést illetően, és mindent megtett, hogy érezzék, mégis van, aki gondol rájuk, van, aki törődik velük, magyarokkal is. Anekdota szól Kulifay úrvacsoraosztásáról, amikor is a foglyoknak úgy oldotta meg a mindennapos élelmezést, hogy a vallásos francia öröket meggyőzte, hogy Magyarországon az úrvacsora nem csak jelképes, és egy falat kenyérből és egy korty borból áll, hanem kiadós étkezés, egyfajta szeretetvendégség.¹⁹

Személyesen szorgalmazta a kiszabadítást, mert hazulról soha senki nem kereste meg őket, és senki nem indítványozta szabadulásukat, pedig a foglyok többsége csak 15-26 éves volt. Személyesen járt el a francia kormányánál, a Magyarországról hazatért franciákat is bevonva. Sokszor az életét is kockáztatva küzdött a kint lévő magyarok felkutatásáért. Sok ezer magyar ismerte meg őt, mert ennyire tehető azoknak a volt foglyoknak a száma, akiket fellelt a különböző táborokban, akiket visszaadott a családjának, a hazának.²⁰ Több mint 3000 foglyot menekített Belgiumból és 31600 foglyot Franciaországból haza Magyarországra és onnan a francia hadifoglyokat vissza Franciaországba. Segítette a menekülteket az 1956-os forradalom idejében is. Hivatalos eljárásoknál tanáccsal látta el, betegségben pénzzel segítette őket.²¹

A második világháború előtt, alatt és után óriási felelősséggel foglalkozott a zsidó származású fogvatartottakkal is. Életének és lelkeszi szolgálatának egyik legmegbecsülendőbb korszaka a második világháború utáni időszakra esik Párizsban, amikor Magyarország területéről megindult a zsidó családok menekülése a rájuk várható megpróbáltatások elől. A Franciaországi Magyar Protestáns Református Egyház tulajdonában van az a nyilvántartási könyv, amely 1927-től tartalmazza a szülöttek, kereszteltek, konfirmáltak, esküdtek, meghaltak bejegyzését és egy nagy fejezetet az áttértekről. A nyilvántartásban 103 zsidó családról van bejegyzés mint áttértek 1927-től 1947-ig. Ebben az akkor 18 éves Dapoiny Julienne Piroska segítette a lelkészt az akkori konzul, Auer Pál segítségével. Piroska zárt bőröndben hozta vitte a háború alatt Magyarországról a német megszállás alatt az üres keresztelő dokumentumokat, nem is tudva mit hoz és visz. Konzuli levél kíséretében a németek nem nyitották ki a bőröndöt. Kulifay Imre hivatalos magyar papírokat kiadva kockáztatta saját és felesége életét, személyes meggyőződésből, becsületből. Csak néhány személy, akiknek fennmaradt a neve: az első, aki bizonyítottan áttért 1927. július 31-én, Lévy Elek volt. Egy idősebb úr, Sternberger Lajos viszont úgy látogatta az istentiszteleteket élete végéig, hogy zsidó vallását megtartotta. Nagyra becsülte Kulifay tiszteletes prédikációit. Vilcsek Jakab átkeresztelkedett, 1948. július 31-én, meghalt 1956-ban, felesége Anna is menekülését Kulifay lelkésznek köszönve, élete végéig járt a templomba.²²

Az Egyházak Világtanácsa (a magyar református közösségtől függetlenül) is csak 1964-ig tudott nyújtani anyagi segítséget. A hirtelen beállt nagy szükségben maga a lelkipásztor indult kenyérkereső munkára, 1966-ban taxisofőrséget vállalt a francia fővárosban 16 éven át. Így biztosította gyülekezete és a maga életfeltételeit. Közben felesége és Ő is szívbetegséggel küzdöttek. A németországi protestáns egyházak, különösen a *Diakonisches Werk im Rheinland* figyeltek fel e lelkipásztori munkára és a rendkívüli gyülekezeti helyzetre. Az ő segítségük tette lehetővé, hogy 74 éves korában a lelkipásztor letehesse a már alig hordozhatóvá vált sofőrséget, és csak gyülekezetének élhetett fáradtan bár, de sohasem panaszkodva.

Taxisofőrségéről úgy nyilatkozott, hogy „*a legjobb kapcsolópont az embereknél a kíváncsiságuk. Ez olyan soha vissza nem térő alkalmakat nyújt, mint a Filepé volt Kandaké hatalmas komornyikjával*²³. *Ez a hasonlóság csak annyiban sántít, hogy ott Filep másvalakinek a kocsijába lépett fel – és itt valaki az én kocsimba ül be. Ott a „Szerecsenországból való férfiú” már nagy érdeklődéssel olvasott a Szentírásban. Nálam még minden a nulla-ponton áll.*”²⁴

Időközben 6500 utcából mintegy 4000-ben járatosná vált, a rossz hírékben is. A *Rue des Poteaux-ban*²⁵ a Montmartre-on, ahol annak idején a gonosztevőket intézték el. Tudta, merre található a hugenották kivégzésének a helye: a *Place des Innocents*²⁶, amelyet társával, a jócsengésű *Rue des Vertus*-vel²⁷ együtt ma már az utcalányok árasztanak el. Vagy, hogy hol húzódik a *Rue des Champs des Alouettes*²⁸, mely a *Santé* börtön²⁹ közelében François Villon világát idézi fel. Segítségére voltak egyháztörténeti, történelmi és művészettörténeti tanulmányai, és eddigi lelkészi tevékenysége is, hiszen jól ismerte a kórházakat, szociális intézményeket, de felvilágosítást tudott adni arról is, hogy hol van egy jó szakorvos vagy ügyvéd.

A sofőrséget is missziónak tartotta, mint mindig élete során, ekkor is foglalkozott az emberekkel, a lelkükkel és a tudásukkal egyaránt. Egyszer egy öreg hölgy azt mondta neki: „*örülök, hogy Párizsban vannak művelt sofőrök. Megkérem egyszer Önt, hogy unokáimat is vigye magával és ugyanígy magyarázzon meg nekik mindent.*” Később aztán valóban vitte az unokáit, és Ő maga is eljött még egyszer.³⁰ Hogy miért volt mindez olyan fontos, erről így írt: „*Mert nagy kapu nyílt meg előttem és hasznos*³¹. *Ezzel a reménységgel léptem be a „kapun”. Jó ismeretek elsajátítása magában rejtette a lehetőséget: az emberekben érdeklődést ébreszteni, talán bizalmukba is beférkőzni. Emiatt volt minden olyan fontos! Ez a vélemény: „Ön jobban ismeri a várost, mint némely párizsi” engem csak annyiban érdekel,*

hogy ezáltal már lelki alapja van annak, hogy magyarázatommal érzékfölötti összefüggéseket is érintsek. Szívesebben hallom: ezt így még sohasem hallottuk!”³²

1984-ben ünnepelte 50 éves lelkészi szolgálatának jubileumát. 1985 augusztusában a Magyarok Világszövetségének 5. Anyanyelvi Konferenciáján vett részt Veszprémben, itt találkozott olyan emberekkel, akiknek a hazatérésében segített. Még ott is értük küzdött, a szétszórt magyarságért, a magyar haza szeretetének elmélyítéséért szorgoskodott. Mivel disszidensnek számított a háború utáni külföldön való letelepedése miatt, ekkor járhatott azóta először magyar földön. - A francia állampolgárságot felajánlották részére, de akkor még nem lévén kettős állampolgárság, Ő magyar állampolgár szeretett volna maradni - Az ott feltett kérdésre, hogy „*Negyven év távlatából a sok kudarc és nehézség után végig csinálná-e újra, ha az élet úgy kívánná?*”, azt felelte: „*Ha csak egy ember tér vissza hálójával akkor is úgy érzem, hogy megérte!*”

Nemsokára, 1986. május 18-án beteg szívével kórházba került, és május 22-én elhunyt. Hamvai az abai református temetőben pihennek.

1996. augusztus 20-án, halálának 10. évfordulóján Aba nagyközség posztumusz díszpolgári címet adományozott számára.³³ A Holokauszt Emlékközpontban 2012. augusztus 3-án, a Humán napján Kulifay Imre református volt párizsi lelkész megkapta a Helytállásért magyar embermentő elismerő oklevelet³⁴, amit az Igaz Emberek Társasága ítelt neki és másik hét embermentőnek.³⁵

Legyenek hát büszkék Kulifay Imrére: a család, melynek szülötte, a falu, mely szülőhelye, az ország, melynek fiaiért oly sokat tett, és legyenek büszkék a kereszténység református felekezetének követői, mert ő közülük való volt!

Kulifay Imre időskori portréja - 1980-as évek eleje
(forrás: *Kulifay Imre – magyar református lelkipásztor Párisban 1934-1986 emlékfüzet*)

Az édesapa, Id. Kulifay László
(forrás: *családi album*)

A Kulifay gyerekek, felül Imre és László, alul Barnabás és Gyula- 1910-es évek (forrás: *családi album*)

Az édesanya, Vargha Ilonka
(forrás: *családi album*)

Családi fénykép, amin az ifjabbik László már nem szerepel, mivel ekkor már a Légizóban szolgált - 1930-as évek (forrás: *családi album*)

A család lelkészei: Gyula, idősebb László és Imre (forrás: *Mme Heddad gyűjteménye*)

A francia fogolytáborba ellátogató Kulifay a II. világháború idején (forrás: családi album)

Egy másik hadifogolytábori látogatás a II. világháború végén (forrás: családi album)

Aba régi, II. világháború előtti református temploma...- 1930-as évek (forrás: családi album)

...és a felrobbantása (1945. március 19.) utáni romokhoz látogató Kulifay család - 1945 (forrás: családi album)

Imre és felesége látogatása Abára a szülőkhöz... -1930-as évek eleje (forrás: családi album)

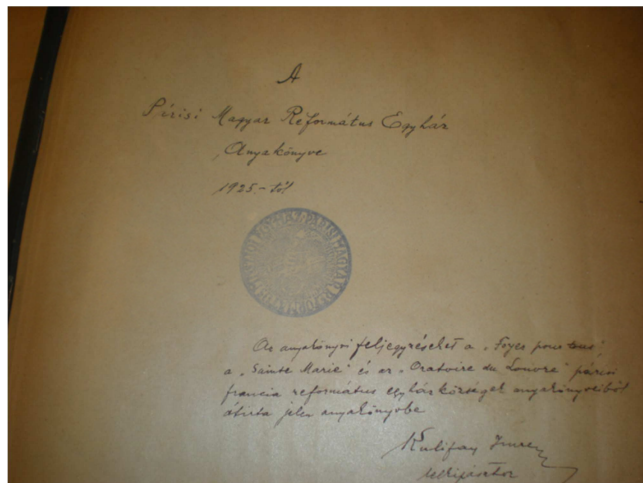
... és a négylábú családtagokhoz- 1930-as évek eleje (forrás: családi album)

László bátyjával Franciaországban - 1930-as évek közepén (forrás: családi album)

A lelkész-taxisofőr az Eiffel-torony lábánál - 1967 (forrás: családi album)

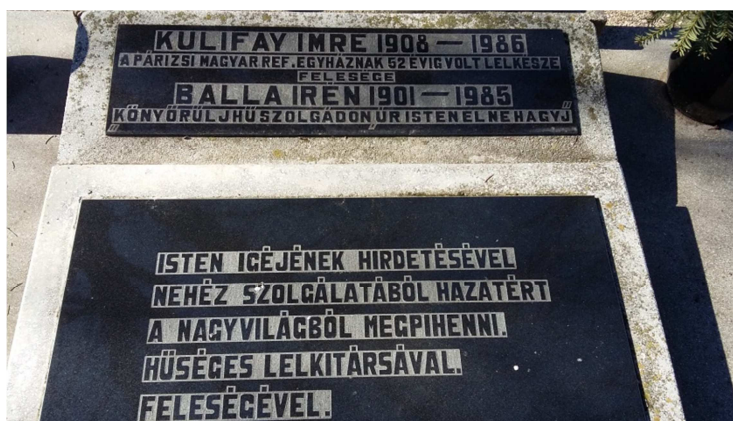
A Párisi Magyar Református Egyház 1925-ös jegyzőkönyvének első lapja a lelképásztor aláírásával és a nagypecséttel (forrás: Mme Heddad gyűjteménye)

A Kulifay család nemesi címere (forrás: családi album)

A család sírja az abai református temetőben – 2018 (saját felvétel)

Kulifay Imre és felesége sírja az abai református temetőben – 2018 (saját felvétel)

Irodalomjegyzék:

-
- ¹ Magyarország családai címerekkel és nemzékrendi táblákkal A-Ö/Nagy Iván. Pest: Ráth Mór, 1859. pp. 502. (Városi Levéltár és Kutatóintézet – H-8000 Székesfehérvár, Zichy liget 10.)
- ² Magyarország családai címerekkel és nemzékrendi táblákkal A-Ö/Nagy Iván. Pest: Ráth Mór, 1859. pp. 504. (Városi Levéltár és Kutatóintézet – H-8000 Székesfehérvár, Zichy liget 10.)
- ³ Az abai prédikátorok névjegyzéke 1628-tól 2001-ig IN Az abai református egyház története pp.2.
- ⁴ Kulifay Imre/Aba Közalapítvány archívum
- ⁵ Kulifay Zsolt László elbeszélése nyomán
- ⁶ Trianon és a Magyar Református Egyház/ Csohány János. <http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/csohany-trianon.htm>
- ⁷ Consummatum est/szerkesztői cikk IN Lelkészegyesület. XIII. évfolyam 23-24. szám (1920. június 12.) pp. 65-66.
- ⁸ A Magyar Református Közösség kezdetei Párizsban/ Ablonczy Balázs. IN Felelet a Mondolatra. Acta Theologica Papensia 16 - Károli Könyvek tanulmánykötet. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem (H-1091 Budapest, Kálvin tér 9.); Pápai Református Teológiai Akadémia (H-8500 Pápa Március 15. tér 13-14.), 2016, pp. 387, ISBN 978-963-414-245-4
- ⁹ A franciaországi magyarokról/Molnár Sándor IN Magyar sors francia földön. Párizs: Párisi Magyar Akadémia, 1931
- ¹⁰ A Párizsi Magyar Református Egyházi iratai, Baltázár Dezső francia nyelvű levele G. Benignusnak, a Société Centrale Evangélique igazgatójának, Budapest: 1928. március 19.
- ¹¹ A Magyar Református Közösség kezdetei Párizsban/ Ablonczy Balázs. IN Felelet a Mondolatra. Acta Theologica Papensia 16 - Károli Könyvek tanulmánykötet. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem (H-1091 Budapest, Kálvin tér 9.); Pápai Református Teológiai Akadémia (H-8500 Pápa Március 15. tér 13-14.), 2016, pp. 388, ISBN 978-963-414-245-4
- ¹² A párisi magyar református missziói egyház emlék-könyve/összeáll.: Kulifay Imre. Budapest: Bethlen nyomda, 1939, pp.16.
- ¹³ Kulifay Imre református lelkész élete és munkássága Párizsban/Mme Anne-Maria Heddad. Párizs: Église Protestante Reformée Hongroise En France/Franciaországi Magyar Protestáns Egyház (5 rue Roquépine, FR-75008 Párizs), 2012 pp.1.
- ¹⁴ Kulifay Imre református lelkész élete és munkássága Párizsban/Mme Anne-Maria Heddad. Párizs: Église Protestante Reformée Hongroise En France/Franciaországi Magyar Protestáns Egyház (5 rue Roquépine, FR-75008 Párizs), 2012 pp.1.
- ¹⁵ A Magyar Református Közösség kezdetei Párizsban/ Ablonczy Balázs. IN Felelet a Mondolatra. Acta Theologica Papensia 16 - Károli Könyvek tanulmánykötet. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem (H-1091 Budapest, Kálvin tér 9.); Pápai Református Teológiai Akadémia (H-8500 Pápa Március 15. tér 13-14.), 2016, pp. 390, ISBN 978-963-414-245-4
- ¹⁶ A volt pápakovácsi segédlelkész, Kiss Zoltán északi bányavidékről küldött tudósításai még jórészt a kommunista veszélyt pertraktálta a Református Életben 1936 és 1938 között.: A Nyugat-Európában kivándorolt református magyarok/Kiss Zoltán IN Református Élet. IV. évfolyam 4. szám (1937. január 23.) pp. 41.; Levél Franciaországból/Kiss Zoltán IN Református Élet. IV. évfolyam 20. szám (1937. június 19.) pp. 258.
- ¹⁷ A párisi magyar református missziói egyház emlék-könyve/összeáll.: Kulifay Imre. Budapest: Bethlen nyomda, 1939. pp.21-23.
- ¹⁸ Takács Imre túlélő gyászbeszéde Abán 1986.06.21.
- ¹⁹ Kulifay első Úrvacsora-osztásáról fényképes beszámolót közölt a Református Élet.: Úrvacsora/ főszerk: Muraközy Gyula. IN Református Élet I. évfolyam 38. szám (1934. szeptember 29.)
- ²⁰ Takács Imre túlélő gyászbeszéde Abán 1986.06.21.

-
- ²¹ Presbiteri feljegyzés Nt. Kulifayról/Mme Anne-Maria Heddad és Mlle Catherine Dapoigny. Párizs: Église Protestante Reformée Hongroise En France/Franciaországi Magyar Protestáns Egyház (5 rue Roquépine, FR-75008 Párizs), 2009.április 23. pp.1.
- ²² Presbiteri feljegyzés Nt. Kulifayról/Mme Anne-Maria Heddad és Mlle Catherine Dapoigny. Párizs: Église Protestante Reformée Hongroise En France/Franciaországi Magyar Protestáns Egyház (5 rue Roquépine, FR-75008 Párizs), 2009.április 23. pp.1.
- ²³ Biblia/ford.: Károli Gáspár. Budapest: Magyar Biblia- Tanács (ma: Magyar Bibliatársulat Alapítvány H-1113 Budapest, Bocskai út 35.), 1991 (Ap. Csel.8:26-40)
- ²⁴ Kulifay Imre magyar református lelkipásztor Párisban 1934-1986/Mme Anne-Maria Heddad pp.1.
- ²⁵ „Akasztófák utcája”
- ²⁶ „Ártatlanok tere”
- ²⁷ „Erények utcája”
- ²⁸ „Pacsirtamezők utcája”
- ²⁹ „Egészség”
- ³⁰ Kulifay Imre magyar református lelkipásztor Párisban 1934-1986/Mme Anne-Maria Heddad
- ³¹ Biblia/ford.: Károli Gáspár. Budapest: Magyar Biblia- Tanács (ma: Magyar Bibliatársulat Alapítvány H-1113 Budapest, Bocskai út 35.), 1991. (1.Kor.16:9)
- ³² Kulifay Imre magyar református lelkipásztor Párisban 1934-1986/Mme Anne-Maria Heddad
- ³³ Kulifay Imre/Aba Közalapítvány archívum
- ³⁴ Embermentők elismerése/főszerk.: Németh Péter IN Népszava. (H-1066 Budapest, Jókai utca 6.) Online cikk - 2012. augusztus 4. 05:10
- ³⁵ Oklevél Helytállásért – Holocaust Közalapítvány (H-1094 Budapest, Páva u. 39.) és az Igaz Emberek Társaságának elnöksége (2012. augusztus 3.)

Köszönetnyilvánítás:

- Árkiné Péter Darinka
- Balogh Tünde
- Dr. Csurgai Horváth József
- Mme Anne-Maria Heddad
- Kulifay Zsolt László

kategóriadíj

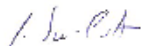
Balogh-Vadász Barnabás részére

a Fejér Megyei Diáknapok
2018. évi rendezvénysorozatán

HONISMERET
KATEGÓRIÁBAN

nyújtott kimagasló teljesítményéért.

Dunaújváros, 2018. április 15.

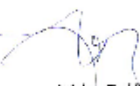
Dr. Cser-Palkovics András
Sókegyházi Megyei Jogú Város
polgármestere

Csoma Gábor
Dunaújváros Megyei Jogú Város
polgármestere

Dr. Molnár Krisztián
a Fejér Megyei Közigazgatás
elnöke

Juhász Zsófia
a Felnőtt Programszervező Kft.
igazgatója